

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 191.

V Ljubljani, v torek 23. avgusta 1892.

Letnik XX.

Narodnostni razvoj v Avstriji.

I.

Zadnje dni nemški listi širijo pravi huronski krik o „zatiranju nemštva“ ter kličejo vladno na pomoč proti Čehom. Kakor znano, bila je v nedeljo teden precēj huda praska mej Čehi in Nemci v Jiglavi na Moravskem. Iz časnikarskih poročil ne moremo sklepati, ali so Čehi ali Nemci prouzročili ta pretep, ker drugi zvrša krivdo na drugega.

Sodna preiskava bode spravila resnico na dan, prouzročitelj nemirov, naj je Čeh ali Nemec, pa zasluži pošteno kazen, ki bode gotovo pomirljivo vplivala, kot olje na razburkanih valovih ljudskih strastij.

Na drugi strani pa ta aféra vzbuja resne misli, ker priča, da je nasprotstvo med Nemci in Čehi doseglo skrajne meje ter vršiči v slepem fanatizmu. In ta narodni fanatizem, ki škodi na vse strani, smo in bodemo obsojali, ker ovira vsako sporazumljenje med narodi, kot slana uničuje plodove naravnega razvoja in napredka, ter slabejšim narodom avstrijskim le bruna meče pod noge na poti do jednakopravnosti.

Ne trdimo, da so vseh enakih žalostnih prizorov krivi edino le Nemci, a to je gotovo, da njihovi voditelji zahtevajo prvenstvo svojega naroda in jezika v državi, brezozirno zastopajo centralizem in germanizacijo in tako nenemške narode tirajo do nezaupnosti, nasprotstva in obrambe, ki v trenutju razvnetosti prestopi celó mejo zakonitosti. Čim hujši je pritisek, tem večji je odpor, ker nenemški narodi se zavedajo svojih pravic kot državljani.

Pri vseh enakih prilikah in neprilikah pa opazamo, da jih nemško-liberalna in nacionalna glasila skušajo izkoristiti v svoje politične namene.

Vsi nemški fanatiki in agitatorji so z živimi bojami naslikani kot nedolžna jagnjeta, na katera prežé „divji volkovi“ fanatičnih Čehov ali Slovencev. Tudi sedaj nemški levičarji kličejo vladno na pomoč, ki naj kot namestnika pošlje na Češko moža, da z mečem ukroti uporne Čehe.

Kolikor je razvidno iz vladnih listov, vlada uvideva, na kateri strani je večja krivda, in ne bode tako hitro ustregla levičarski zahtevi.

Z ozirom na te narodnostne borbe v Avstriji je „Grazer Volksblatt“ ta dni objavil stvaren članek pod naslovom: „Die nationale Entwicklung in Oesterreich“, katerega vodilne misli podamo svojim čitateljem v nastopnem:

Ljudsko preseljevanje je za časa Karola Velikega segalo gori do Anize. V Admontu imamo ustanove od slovanskih plemenitnikov, ki so stanovali v Sv. Mihelu nad Ljubnim. Kmalu pa so Slovane potisnili doli proti Dravi. Ta germanizacija pa je tudi v onih časih narodne mlačnosti prospevala le do gotove meje; naravne razmere same so nemškemu zmagovalnemu spredu ukazale: „Stoj!“ Slovanska apostola sta bržčas pripomogla, da se je ustavila germanizacija. V srednjem veku ni slišati o narodnih bojih, le v pruskih pokrajinah so se Nemci bojevali proti slovanskim paganom ter jih podjarmili. Te boje pa ni vodila narodnostna ideja, temveč ideja vere in krščanske omike.

Ko je husitizem razvil svojo zastavo, stal je iz prva na verskih tleh. Pozneje pa je Husa prevzelo sovraštvo do cerkve in nemštva vsled njegove prevzetnosti in strasti; on ni bil reformator, temveč revolucionar. Čisti „evangelij“ Lutrov pa je vlil olja na narodnostni ogenj; na Kranjskem in Češkem se je ljudstvo poprijemalo krive vere, ker je

to novo vero smatralo kot nekako obrambo svojih jezikovnih pravic. Znano pa je, da je tudi nemški nacionalizem mnogo pospeševal odpad od cerkve. V tem oziru morajo skoraj vsi narodi reči: „mea culpa“.

Kar se tiče husitizma, bil je v svojem razvoju do bitke na Beli Gori bolj fevdalizem, nego nacionalizem, vsled tega in drugih vzrokov se sedaj na Češkem le s pridržkom sklicujejo na Husa.

Velicega pomena za narodnostni razvoj je bil Komenski, ki je učil, da se mora v ljudski šoli poučevati v materinem jeziku. A ta ideja, katero je vrgel med ljudstvo, je mnogo pozneje prišla do veljave — v teoriji, a ne povsod v praksi, kajti sedanji narodnostni boj se suče večinoma o vzgoji mladine v tem ali onem jeziku. Jozefinizem je zopet vzbudil boj na narodnem polju. Duhovi so se polegali za časa velikih vojsk in še pozneje do leta 1848. Madjarski, češki in slovenski jezik so bila za vladno toliko „interesantna“ narečja, da jih je nekoliko gojila ter podpirala pesnike in pisatelje teh narodov. V obče pa sta v Avstriji gospodovala nemška birokracija in nemška šola — in vendar germanizacija ni mogla pognati korenin. V Pragi, Ljubljani in Budimpešti je bilo v šoli in uradu vse nemško — bilo je to tedaj samoumevno.

Nenadoma — l. 1848 postalo je drugače. Ta nenadni prehod človeku vsiljuje misel, kakor da bi bil ves narodni prepir umetno narejen in da ne sega v jedro narodov. Toda petdesetletna izkušnja uči nasprotno, namreč resnico, da ljubezen do materinega jezika močno in trdno korenini v narodu. Ta ljubezen more stoletja dremati, a če razpihaš pepel, urname se ogenj s plamenom. Zato mislimo, da se le moti mir, če se kateri narod pritiska ob steno.

LISTEK

Čičonov zvon.

Priobčil H. Majar.

(Dalje.)

Vedno slabše.

Se se je govorilo o dogodku kastelamarskem, kar seže Čičon drugič v osinje gnezdo. Ob kratkem povedano, je bilo tako-le: V sosedni vasi je bilo posvetilo. Čičon, kajpak, je moral biti zraven s svojimi tovariši in vinskimi bratci. Odkar se je bil razbesedil s župnikom, don Peregrinom, je zmiraj zahajal v družtine napitnih bratov, in vselej ga je dobil pod kapo. Tudi ta pot ga je dobro naložil, težko ga je nosil.

Blizu Oranžine sede pod drevo, da bi si malo oddahnil, in da bi lepo trezen domov prišel. Sedi, sedi, pa vidi, kako se Oranžina vrti, kako gredó hiše mimo njega. Skobaca na vse štiri, misleč, „kadar se moja hiša privrti, takrat pa kar skočim v vežo, ni mi treba niti stopinje storiti.“

In pametna se mu je zdela ta misel. Reš se mu privrti njegova hiša, a on, višk! — v jarek. Tu obleži in zaspi.

Don Čičon je imel to dobro na sebi, da ni bil hud, da ni razgrajal, da se ni jezil, kadar je bil dobro vinski: vesel je bil, gostobeseden, smejal se sam sebi in vsemu svetu, vsakemu posebej in vsem skupaj, in potlej je zaspal, pa tako trdo, da ni

slišal nič, ne videl nič, ne čutil nič, kakor bi bila vreča polna koruze.

Mladina, razposajena in poredna, kakor povsod, ga je brž opazila, njega, zaradi katerega je imela toliko dela in nošnje za zvonik. Obstopijo ga, kričé okoli njega, ti mu sezujejo črevlje, oni jopič, a Čičon nič. Eden gre, pa natrga šopov brezgovih jagod, te stlači in ž njihovim sokom namaže don Čičona po čelu, po vratu, po licih, po prsih, tako grdo, da bi se ga bil tudi medved prestrašil.

Nato rajajo še hrupnejše okoli njega, a don Čičon je bil gluh in slep, kadar se ga je natreskal. Od daleč spoznajo poredneži Čičonov voz, na njem ženo in blapca; izvedela je bila, kako je z možem, pa je hitela pónj. Ko ga vidi tako namazanega, obide jo sram, strah in srd.

Gorjé razposajencem, ko bi jih bila dobila, a ti so odleteli kakor vrabci po travnikih, plotih, v hosto, na polje. Kaj je hotela sirota Kamila, kakor moža naložiti, kakoršen je bil, pokriti ga s perjem, a čezenj vreči plahto.

Prišedši v vas, brž pristopi financar, ki o dogodku ni nič vedel, ter vpraša:

„Kamila, kaj imate v vozu?“

„Prasiča!“ nejevoljno odgovori Kamila.

„Koliko funtov?“

„Pridite jutri, pa ga tehtajte!“ odvrne srdito.

Da bi vsaj tega ne bila rekla! Financar je res mislil, da je Kamila prasiča kupila. — Drugo jutro stopi financar v Čičonovo mesnico; prišel je bil po davek od prasiča. Čičon se je bil prespal ter bil

dobre volje; od včerašnjega ni vedel ničesar, le toliko se mu je svetilo, da je s prijateljem pil. Kamila ga je bila očedila, in kot pametna žena mu zjutraj ni spoganjala sinočnjega mačka, da bi ga ne jezila.

„Tu zapišite na ta list, koliko je tehtal, če ste ga tehtali!“

„Tehtali? Kaj?“

„Sinočnjega prasiča.“

„Kaj govoriš o prasiču? Ali se ti sanja, Tonček?“

„Morda se tebi sanja, Čičon? Sinoči nisem bil niti zaspan, niti pijan, ko ti je žena prasiča mimo vozila. Priče imam.“

„Kaj pa zopet to, da mi baba kupuje brez vednosti moje? Kaj skriva? Ali je prasiča kupila na svoj račun? Kje je dobila denar? Tone, če je žena kupila prasiča, naj plača od njega; jaz nočem nič vedeti, ni o prasiču, ni o listu. Kamila, sém pojdi!“

Kamile ni bilo domá, v cerkev je bila šla. Tončka ni bila volja čakati, češ, da davke plačevati je stvar moževa, ne ženina. Letele so pikre besede, postajala sta glasna. To privabi ljudi v mesnico, da sta se vzdrževala s počastili. Pride tudi Kamila iz cerkve, nič hudega sluteča. Mož jo napade:

„Kamila, je-li res, da si sinoči prasiča kupila?“

„Prasiča? Nisem nič kupovala. Čemu?“

Tonček: „A jaz napravim poročilo, da ste ga kupili. Nisem li videl s svojimi očmi? Če boste skrivali, zadene vas kazen. Tajiti mi hočete? Lepa ta!“

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. avgusta.

Notranje dežele.

Kardinal Fürstenberg. V soboto popoldne je umrl na svojem posestvu Hochwald na Moravskem kardinal olumuški nadškof Friderik deželni grof Fürstenberg. Pokojnik je bil rojen dne 8. okt. 1813 na Dunaju in se je učil bogoslovja na Dunaju in v Solnogradu. V mašnika je bil posvečen dne 4. oktobra 1836. V maju l. 1838 je napravil doktorat bogoslovja in 1839. leta postal župnik v Hasbachu šentpolitske škofije. Kmalu je postal kanonik in prošt. Dne 6. junija 1853 ga je olumuški kapitel volil za nadškofa in dne 27. junija t. l. je bil potrjen v Rimu. Kot nadškof olumuški je imel tudi naslov „vojvoda in knez kraljeve češke kapele“. Kmalu po izvolitvi nadškofom je postal tajni svetnik in papežev prestolni asistent. Dne 12. maja 1879 je bil poklican v kardinalski kolegij in 1885. leta odlikovan z velikim križcem sv. Štefana reda. Pokojnik, katerega nadškofija se razteza tudi v Nemčiji, je tudi v resnih časih odločno branil pravice katoliške cerkve. Podpiral je razne cerkvene naprave, delil mej uboge. Pri vsem tem je pa bil jako ponizen in ni želel, da bi se dosti govorilo in pisalo o dobrih delih njegovih. Novega nadškofa izvoli izmed sebe olumuški kapitel v treh mesecih in sicer mora biti škof plemenitega stanu.

Deželni zbori. Zahtevanje „Vaterlandovo“, da naj se skličejo deželni zbori, morda ne bode ostalo brez uspeha. Vlada se je bajé odločila, da deželne zbornice skliče v kratkem. Zborovali bodo morda že v prvi polovici septembra. Tedaj se bode pa tudi pojasnil politični položaj. V češkem deželnem zboru bode vlada morala razkriti, kako stališče zavzame glede na češko-nemško spravo. Če se bode vlada postavila na stališče levicarjev, je konservativci ne bodo mogli več podpirati in bode morali stopiti v opozicijo. Grof Taaffe bode potem moral opirati se samo na levicarje in Poljake. O poslednjih je pa še jako dvomljivo, če ga bodo sploh hoteli podpirati. Dolgo najbrž tako vladanje ne bode šlo, ker vladna večina nikakor ne bode posebno zanesljiva. Svojega gospodarskega programa vlada z novo večino ne bode mogla izvršiti, ker bi prišla navskriž z levicariji.

Minister za Česko. „Vaterland“ opominja vlado, da naj se imenuje nov minister za Česko. Treba pa ni, da bi se novi minister vzel izmed Mladočehov. Vlada lahko osnuje iz Staročehov in veleposestnikov stranko, na katero se bode opiral novi minister. Zato pa ni treba družega, kakor da popusti dunajske punktacije, za katere češki narod ne mara.

Vnanje države.

Srbija. Radikalci so se nadejali, da bodo pripravili ministerstvo k prijenljivosti. Ministerski predsednik je zahteval, da se v kratkem skliče izredno skupščina, ki naj voli tretjega regenta. Ristić bi se bil udal, ali drugi regent Belimarković pa v to nikakor ni hotel privoliti, ker po njegovem mnenju skupščina v izrednem zasedanju nema pravice, voliti regenta. Zaradi tega je regentstvo vsprejelo ostavko ministerstva. Novo ministerstvo je sestavil vodja liberalne stranke, Jovan Avakumović, ki je prevzel tudi vnanje stvari. General Bogičević je prevzel

vojno, državne železnice ravnatelj Demeter Stojanović finančno, vseučilišni rektor Kosta Alković pa ministerstvo javnih del. Novi učni minister je vseučilišni profesor Jovan Bošković, minister notranjih stvari Stojan Riborac, pravosodni minister poslanec Veličković, trgovski minister ravnatelj hipotečne banke, Svetozor Gvozdić. Novo ministerstvo je sestavljeno iz samih liberalcev. Zastpan kraljice so se liberalci bajé sporazumeli z Ristićem, da se ji tudi v bodoče ne dovoli povrat v Srbijo. Novo ministerstvo bode gojilo dobre odnose z vsemi državami, da se zagotovi neutralnost Srbije. Skušalo bode vpeljati strogi red v vsej upravi, povzdigniti blagostanje s pomnoženjem občil. V državnem gospodarstvu nameravajo liberalci napraviti red z novo vravnavo davkov. V novem ministerstvu je več jako nadarjenih mož, katerim se dobre namere ne morejo odrekati. Pri tem pa moramo omeniti, da tudi srbski liberalci neso po načelih jednaki našim liberalcem. V Srbiji so razmere strank vse druge, kar se razvidi že iz tega, da v deželi ni nobene konservativne stranke. Vodstvo liberalcev bode bajé prevzel urednik Čurčić. Stirje prejšnji ministri so predstavljani v državni svet, jedan pa pojde za poslanika v Pariz. Radikalci so jako nevoljni in se mislijo z vsemi silami ustavljati novi vladi. Ker pa nova vlada v skupščini ne bi dobila večine, bode razpustila zbornico. Predno bodo nove volitve, bode vlada morala še odstraniti več radikalcev iz političnih uradov in jih zameniti s svojimi privrženici. To je pa potrebno tudi iz službenih ozirov, ker je radikalna vlada nastavila celo vrsto nezmožnih uradnikov. Mej radikalci in liberalci bode hud boj, bati se je bajé, da bodo radikalci poskusili celo dinastično vprašanje spraviti na površje. Radikalci neso posebno udani sedanjim vladajočim rodom. Mej njimi je več privrženecv Karadjordjevičevih, nekaj jih pa hrepeni po republiki. Dne 4. septembra se snide shod radikalne stranke v Aleksincu, na katerem se bode bajé sklepalo, da se organizuje upor po vsej deželi.

Bolgarija in Rusija. Jeden sovrednik francoskega lista „Figaro“ je bil te dni pri Stambolovu. Pogovarjala sta se o pravdi proti morilecem ministra Belčeva. Stambolov je opazil, da so francoski listi preveč zanimajo za usmrteno mučenike, obsojali pa neso umora Belčeva, kateri je bil tudi mučenik. Objavljenje diplomatskih spisov je bilo potrebno, da se opraviči postopanje bolgarske vlade. Priobčili se bodo še drugi spisi, kajti jih je še cel kup in v njih je mnogo zanimivega. Ti spisi neso ponarejeni. Vlada se nadeja ugodnega uspeha od svoje politike, ker je narod na njeni strani. Vlada je pred dvema letoma pogajala se z Rusijo, da bi priznala kneza. Časnikar Tatiščev je posredoval. Rusi bi bili tudi sedanjega kneza priznali, ali zahtevali so, da se Bolgarija v vnanji politiki ves čas ravna po želji Rusije, da poveljstvo bolgarske vojske prevzemo ruski častniki in se v Burgasu nastani rusko brodogradnja. Na take zahteve se pa ni moglo družega odgovoriti, da naj potem pride še car, da bode po Bolgariji pobiral davke. Bolgarija pa hoče biti svobodna, zaradi tega se pa upira Rusiji.

Rusija in Turčija. Ruski listi bi radi svet prepričali, da je avdijenca bolgarskega ministerskega predsednika pri sultanu bila brez vsacega političnega pomena. Da pa stvar ni bila tako malovažna, kaže pač to, da se zlasti ruskim vladnim listom baš sedaj zdi potrebno, Turčijo strašiti, da nakrat ves berlinski dogovor zruši, če bi priznala bolgarskega

kneza. To rusko strašenje je pa malo smešno, ker berlinski dogovor se je od raznih strani že tolikokrat rušil, da je dvomiti, če sploh še velja. Popolnoma se pa še nikoli ni bil izvršil.

Rusija. Naučni minister je prepovedal več tatarskih učnih knjig, ker je izvedel, da se v njih mej drugim govori, da vsi mohamedani se pridejo pod turško vlado. — Nemec Krupp se pogaja z rusko vlado, da se mu dovoli v jekaterinovski guberniji osnovati veliko tovarno za železo.

Nemčija. Nemški cesar se je pri neki paradi izjavil, da obsoja pretresovanja vojaške predloge po listih, dokler je on ni odobril. Cesar se je potem izrekel proti dveletni vojaški službeni dolžnosti, ako se sicer kaj več ne dovoli za vojsko. Njemu je ljubša dobro organizovana manjša vojska, nego velika pa slabo organizovana. Iz teh besed se dá posneti, da cesar za okrajšanje službene dolžnosti ni navdušen, da bi pa vendar tudi v to privolil, če se bi drugače več storilo za vojsko.

Južna Amerika. Veselega iz južnoamerikskih republik ni mnogo poročati. Sedaj prihaja iz Bolivije novica, da se je vladi zdelo potrebno proglašiti obredno stanje.

Izvirni dopisi.

Iz Sore, dne 20. avgusta. (Posvečevanje nove farne cerkve.) V cenjenem „Slovenču“ naznanjeno posvečevanje se je vršilo dne 15. avg. ob krasnem vremenu. Ko je bila faranom napovedana ta redka svečanost, poprijeli so se z radostjo priprav. Mladenci so pripravljali in postavljali mlaje, dekleta pletla razne vence, moške vozili pesek na pota. Zadnji teden se je delalo po noči in po dnevu; stalo je pa tudi 16 visokih mlajev, mnogo manjših okoli cerkve; slavolokov s primernimi napismi je bilo 9 in z venci je bila cerkev popolnoma preprežena. Posamezne vasi so se skušale, katera bo več in lepših vencev napravila.

V nedeljo popoldne ob 1/6. uri so prinesli svetinje mučencev mil. prelat gosp. dr. J. Kulavice, v spremstvu veleč. gosp. knezo-škof. svetovaleca Žige Bohinca in dveh gospodov presbiterjev. Domači župnik in še trije gospodje gredó naproti, ljudstva se je precej zbralo in napravila se je lepa procesija. Spredej so mladeniči nesli veliko bandero sv. Stefana, med pritkavanjem zvonov, pokanjem topičev in prepevanjem litanij Matere Božje se je pomikala procesija po vasi proti cerkvi in položila so se svetinje v škrinjico, v nalašč za to pripravljenem šotoru. Ljudje so bili do solz ginjeni. Vsem p. n. gospodom naj je tem potom izrečena prisrčna zahvala.

Nato smo duhovniki v šotoru opravili jutranjice in hvalnice. Ob 8. uri je imela prva vas svojo uro molitve pred svetinjami, ob 9. uri zopet druga in tako je bila vsa fara razdeljena na ure, da se je vsa noč čulo od šotoru, kako se moli rožni venec, prepevajo litanije Matere Božje in druge pesmi do 5. ure zjutraj, ko je bila prva sv. maša. Druga sv. maša je bila ob 1/6. uri in nato so se prenesli sv. zakramenti iz cerkve v šotor.

Kamili se niti sanjalo več ni, kaj je bila včeraj zinjila, v nejevolji, čudno besedo. Ni vedela, kaj bo odgovorila Tončku. Čičon se je bal pravde, s sodniki ni hotel imeti opraviti. Ko je bil slišal odločno zahtevo financarjev, reče bolj umirjen:

„Kamila, ne obotavljaj se! Če si prašička kupila, povej naravnost, da ne bo sitnosti, pa bo konec.“

„Tudi meni bi bilo neljubo, da bi vam moral neprijetnosti napravljati,“ pridene vrli financar Tonček. Ne hodim zaradi sebe; prišel sem nerad; to mi zapoveduje moja dolžnost, da kruha ne izgubim. Kamila, govorite resnico! Morete li tajiti, da vas včeraj nisem vprašal, ko ste se peljali v vas, kaj da vozite, in da mi niste odgovorili“

Kamila se vdari na čelo ter Tončku preseka besedo, rekoč:

„Pojdite, pojdite! Ne šalite se! Menda veste, kaj sem vam hotela povedati . . .“

„Po takem si res prašička vozila,“ zarohni don Čičon, „ti tihotapka“

Kamili je zdaj zavrelo; podpré se z rokama, pa dene:

„Ves li, kakošnega prašička sem vozila? Tebe! Ti si bil . . .“

„Kaj? Meno? Jaz sem bil? . . .“

„Prav tebe. Pobrala sem te iz jarka, ves si bil počrnujen, zato sem te morala pokriti, da te ljudje niso videli. Financar je pa tebe meril, oh sirota, kaj mi je prestat! Klati se po krčmah, opija se, in jaz imam od tega škodo in sramoto.“

Kratke te besede so padale na don Čičona, ka-

kor kladivo na nakovalo. Hotel je Kamilo dobro ošteti, na, zdaj pa nima ničesa odgovoriti.

Tonček nadaljuje:

„Oprostite! Kaj sem jaz vedel? Videl sem z listjem pokrit voz, meneč, da vozite kaj za mesnico. Vprašam, pa se mi odgovori, da je prašič. No, mislim si, poštenim ljudem moram verjeti. A zdaj mi pravite, da ni bil prašič. Verjamem tudi to, jaz ga ne iščem z lučjo.“

Čičon sam ni vedel, kaj bi rekel. Smejati se ni mogel, ker so se mu drugi; jeziti se ni mogel, ker bi bil nagajivce še bolj podražil. Potil se je in silil usta na smeh, da je bil videti grozno smešen.

Dobro, da je mimo prišel župnik Peregrin, ki je don Čičona izvlekel iz zadrege. Ob drugem času bi ga bil Čičon vsprejel kaj hladno, ali danes ga je lepo prosil, v hišo stopiti.

„I. kaj pa imate, da je zunaj toliko ljudi?“

„Gospod, ne vprašajte. Ljudje so tako zlobni v tej vasi. Povsod morajo imeti nosova, izvedavati drugih zadeve.“

„Nekaj bo pa vendar, Kamila; le po pravici povej!“

„Moj Bog, to ni vredno besede. Včeraj se mu je nekaj pripetilo, da ni mogel naprej, pa sva šla s hlapcem pónj, z vozom, in tako sva ga pripeljala domov. Hotela sva na tistem opraviti, da ne bi nihče nič vedel, zdaj pa hudobni jeziki kriče po vasi, kakor bi vas gorela, kakor bi se svet podiral.“

Župnik don Peregrin je takoj uganil, kaj je bilo Čičonu, zato mu dene prijazno:

„Prijatelj, če boste taki naprej, izgubili boste

vse spoštovanje. Vrh tega ste velika nadloga dobri svoji ženi. Niste več stari Čičon, ponos vasi, biser župe. Krčmo morate pustiti, ni drugače.“

„To ni drugače,“ odvrne Čičon suho. „Hoditi moram po semnjih, po svojih opravkih, in po krčmah so vsakoršni ljudje.“

„Ne branim vam, hoditi po opravkih, to morate; le varujte se, to pravim, da se ne boste družili z zanikarneži, družite se s poštenimi ljudmi. Vinček pa mešajte z vodo, ne bo vam škodila taka mesanica. Najboljše pa je, če ne greste v nobeno krčmo. Ali ni grdo, če sedite v krčmi s potepini in nemarneži za mizo pri kozarcu, ki puščajo domá žene in otroke, ki zapravljajo premoženje, ki so na izpodtiki vsi župi.“

„Res je, kar govorite, don Peregrin. Človek pa ne more zmiraj čepeti za pečjo. Požirek vina je dober; človek vé, da je na syetu; vse je lepše.“

„Ce pojedete po tem potu, kam pridete? Star sem; jaz vem, kaj je tega konec: pridete naravnost na cesto ali pa v park, in tam poginete, opiti, nesporjorjeni, v grehu.“

Don Čičon je čutil resnico župnikovih besed. Izprehajale so ga vsakoršne miali, da bi se z ljudmi poravnal, z župnikom pomiril; tudi ga je bolelo, da je ženo videl zmiraj otožno in pobito. Po precejšnjem molku izpregovori:

„Dobro, zadovoljiti vaju hočem! Slišiš, Kamila! Danes storim obljubo, da . . .“

„O le ne prehitro z obljubami! Obljuba se mora dobro premisliti!“

Se ni bila ura sedem in že se sliši strel s Svetja, pritrkovanje in strel z Ladije, naznanjujoč prihod prevzvišenega knezoškofa. Majhna deklica s šopom svežih cvetic v roki jih pozdravi s krščanskim pozdravom: Hvaljen bodi Jezus Kristus, na kar so prevzvišeni prav glasno odgovorili: In na veke amen! Deklica nadaljuje: „Višji duhovni oče! Mi otroci pridemo v ljubezni Vam naproti ter prosimo, da bi posvetili našo novo cerkev, v kateri sem jaz prva dobila milost sv. krsta. Prosimo, da bi nas otroke birmovali, da bi prejeli darove sv. Duha in bili pridni, pobožni, ubogljivi. Mi smo že in bomo še za Vas molili, da bi Vas dobri Bog vedno in povsod s svojo milostjo podpiral. Tudi mi se priporočamo Vam v pobožno molitev. Ta-le šopek cvetic naj spričuje našo prisrčno ljubezen.“ Marsikatero oko je bilo solzno, ko je deklica še ne prav 7letna klečala z povzdignjenima rokama pred škofom, proseča sv. blagoslova. Nato so knezoškof odgovorili, da so radi prišli k nam, da nam bodo z veseljem našim prošnjam ustregli. Nato je šla šolska mladina z zastavo pod vodstvom vrliga učitelja g. Martina Potočnika s paroma proti župnišču, za njo duhovščina in naposled knezoškof.

Duhovnikov in bogoslovcev se je sešlo 21, med njimi preč. gospoda kanonika Karol Klun in Janez Flis; 2 zlatomašnika, č. g. Anton Čibašek in č. g. Anton Missia in dekan starološki veleč. g. Matej Kožuh. Posvečevanje je trajalo nad 3 ure. Proti poldnevu so knezoškof pri novo posvečenem altarju opravili prvikrat najsvetejšo daritev. Zaradi kratkega časa je izostala pridiga in izpraševanje, tako da se je po maši precej pričelo z birmovanjem otrok, katerih je bilo 163. Bila je ura 1½, ko smo prišli iz cerkve.

Med obedom domači župnik prevzvišenemu nekako tako-le napije: Bivamo na tleh, kjer je sv. Mohor slavni oglejski škof pridigal luč sv. vere. Danes je ta kraj doletela redka čast, da ima v svoji sredi naslednika onega slavnega apostola, prevzvišenega knezoškofa. Bog da, da bi tudi njegovo delovanje obilni blagoslov božji spremljal. Prevzvišeni so nam posvetili novo cerkev v čast sv. Štefana, ki je bil kamnjan od svojih rojakov, ker je oznanoval pravo sv. vero, ker se je potegoval za sveta edino prava načela. Načela svetu niso bila po godu in planili so na osebo. Kar je svet znal, to zna še. Tolažba je, da kamenanega sv. Štefana časti ves katoliški svet, o njegovih preganjalcih še sledu ni več. Dobri Bog naj vedno in povsod s svojo milostjo podpira prevzvišenega vladiko!

Popoldne so se prevzvišeni odpeljali med zvonjenjem in streljanjem proti Tržiču, kjer so imeli drugi dan birmovanje. Ta dan nam bo pač nezabljeno ostal v najlepšem spominu.

Iz Ptuja, 20. avgusta. Dopis iz Ptuja v št. 187 „Slov. Naroda“ z dne 18. avgusta 1892 priporočal je „Slovenec“ in njegovemu dopisniku nekaj besed v prevdarek, katere moram v nastopnem pojasniti:

„Biti hočem mož-beseda. Ne pojdem v krčmo, pil bom doma za potrebo.“

„Pametna je ta obljuba,“ hvali don Peregrin.

„Če jej bo le zvest,“ pridene Kamila.

„Videla bota, da storim, kar rečem, in držim, kar obljubim; vsaki vedi, da sem don Cičon. Če pa svoje obljube ne bom izpolnjeval, bom naj drugi.“

„Tudi vaša trgovina pojde bolje, vse pojde bolje.“

Župnik don Peregrin in trgovec don Cičon se razstaneta, oba zadovoljna z dano in prejeto besedo. . . .

Cičon se je res ogibal krčme. A zato so ga pikali tovariši in šalili so se z njim, ta dobro, ta slabo, neslano.

„Cičon, veste, ti financarji so začeli obdačevati ljudi, tehtati,“ dene prvi.

„Ne, le če se kdo vozi, pa ne more povedati svojega imena, takrat ga tehtajo, ter mora plačati za prašiča,“ dene drugi.

„Don Cičon, koliko pa stane pitani prašič?“ dene tretji.

„Sosed, prašiča bi rad vozil, ali mi posodite voz?“ dene četrti hudomušnik.

Cičon se je čvrsto držal storjenega sklepa. Na take zabavišča se ni hudoval, vedel, da bi si stvar le pogorshal. Nasmehnil se je. Če ga je kdo klical na čisto vino, odgovoril je, da ga ima sam doma, in boljšega. Cičon je postal drugi človek. (Dalje sledi.)

„Narodovemu“ dopisniku nikakor ni po volji, da sem si jaz dovolil izpregovoriti par besed o ptujskih polovičarjih in o „Tudi-Slovencih“.

Opazka, da bi bile neokolnosti, pomanjkanje narodnih šol itd. krive, da ni sin tako naroden, kakor oče, je neutemeljena.

Kolikor je meni znano, imajo prvi vpliv na otroke roditelji, in če se otroci v mladih letih, predno gredo v šolo, doma vzgajajo v narodnem duhu in uče jezika, kateri govorijo roditelji, ostane jim ta poduk nedvojbeno pri sreči v poznejših letih.

V šoli otroci nadaljujejo svoje učenje in se izobražujejo v drugih vednostih — narodnost se jim sigurno ne vsilja, ker v tem oziru so poklicani v prvi vrsti roditelji, nikakor ne učitelji.

Jaz bi se lepo zahvalil, ko bi učitelj kakšnega slovenskega otroka preustrojl v nemškutarja. Kar je oče, to mora biti sin.

Prazen izgovor je, da oče, ki je ves dan vprežen v poslovanje, na večer ne more poučevati otrok.

Slovenska obitelj mora doma in drugod slovenski govoriti, in če to stori, ni treba otrok v slovenščini še-le poučevati, ker se jim s tem, da doma slovenski govorijo, že v mladosti vcepi v srce ljubezen do naroda in domovine.

Izrek pravi: Kamor se mlado drevesce nagne, tako bode rastle na starost, in po tem bi se morali ravnati.

Jaz nikakor nisem imel namena kaliti zakonski mir, kakor se mi podtika, temveč samo grajal sem postopanje „Tudi-Slovenec“.

Da so dotični gospodje, katere sem mislil, za svojo osebo poštenjaki, tudi jaz priznavam, če pa so dobri narodnjaki, o tem je vprašanje, in torej ni treba stvari na poštenjake zavijati. Taki gospodje, kakoršne sem imel v mislih in kakoršnih je več tudi drugod, sigurno neso najboljši narodnjaki, ker so njihove obitelji z nemškim duhom prekrvavene in še njihove pisarne dičijo le nemški napisi.

Gospod dopisnik navaja dalje v svojem dopisu, da znamenja kažejo, da bodo take rodbine krenile na drugo pot. Najbrž smatra gospod dopisnik nemško kazino za tisto znamenje, katero kaže boljše pot. Pač slabo znamenje, če oče nima toliko vpliva na svojo rodovino, da bi jej iz narodnih ozirrov prepovedal udeležbo pri kazinskih in drugih enakih veseljah in zabavah. Na tak način se otroci spravljajo v nasprotni tabor in vzgajajo za sovražnike slovenskega naroda.

Toliko v odgovor. Mislim, da imam jaz več povoda te besede prepustiti gospodu dopisniku, odnosno njegovemu klijentu v prevdarek, kakor on meni.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna VII. velika skupščina dne 28. julija 1892 v Postojini.

(Dalje.)

Ker so pa v Gorici roditelji 440 slovenskih otrok — pred c. kr. notarjem, da ne bo nikakega dvoma o pristnih podpisih (Čujte!) — podpisali spoštljivo prošnjo do visocega c. kr. ministerstva za slovensko ljudsko šolo — in se ne vé, kedaj bo vse to ugodno rešeno — nasvetovala je naša podružnica nujni potrebi vstreči in te otroke spraviti v domače zavode. Vodstvo je odobrilo te nakane, in tako se morajo začetkom bodočega šolskega leta osnovati še trije zavodi v področju goriške podružnice. (Izborni!) Upamo, da slavna skupščina tudi pritruje temu ukrepu, kajti oprezovanje bilo bi le izdaja zgoraj imenovanih slovenskih otrok v laške zavode, od koder bi jih težko kedaj dobili nazaj. (Tako je!)

Istotako je vsled poročil naše podružnice na Greti pri Trstu vodstvo sklenilo, da se odpre z novim šolskim letom zabavišče na Greti, ker tolikemu številu slovenskih otrok v teh predmestnih krajih tržaški vrtec v Rojanu več ne zadostuje. Vodstveni tajnik je zadnjič slišal iz najverodostojnejših ust, da je „Lega nazionale“ v svoje zabavišče na Greti že zvalila do sto slovenskih otrok, in to prav naravno, ker laških ondi itak ni. (Čujte!) Slavna skupščina! V očigled temu samo akademiško javkanje, da se zatira naš živelj, ne pomaga nič, ne reši ni jednega otroka — tu je treba odpreti roko in srce, žrtvovati, delati ter zaklicati nasprotniku: Pusti našo dečo pri miru, ne zapeljuj jo s sladčicami, v

katerih se skriva narodna smrt! Pusti otroka svoji slovenski materi; da-si je borna, vendar ga ona presrčno ljubi in ga bo za svoje razmere že pošteno vzgojila. (Burno odobravanje.)

Zato je vodstvo v 58. seji že imenovalo otroško vrtnarico na Greti gospico Margareto Podkrajšek. — Istotako v področju mariborske podružnice odpremo čim prej mogoče prepotrebni „otroški vrtec“.

Kakor dokazujejo družbina pravila, tako zahteva vodstvo od vseh svojih in od podpiranih zavodov, da se naša mladina vzgaja res v katoliškem, avstrijskem in slovenskem duhu. In ob obalih jadranskega morja — menimo — treba je to še posebno poudarjati. Naše učiteljsko osebje se zaveda te svoje dolžnosti, ki jo je dolžno Bogu, svojemu narodu in svojemu cesarju, in zato prireja cerkvene pobožnosti in narodne slavnosti, da se mlada srca vnemajo za čednost i vednost, za Boga i domovino. (Tako je prav!) Ne moremo slavni skupščini tu opisovati: božične, slovesnosti sv. Alojzija, družbinih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, prvega sv. obhajila, imendne Njiju Velikanstev presvetlega cesarja in cesarice . . . , ker bi bilo preobširno. Pri teh šolskih veseljah so se običajno odlikovale naše ženske podružnice v Trstu in Gorici, ki so otroke razveselile z obleko, jestvili, knjižicami, podobicami . . . Beležeč z iskreno zahvalo take čine krščanskega usmiljenja goji vodstvo trdno nado, da bodo take vzglede posnemale uprav ženske podružnice, in to je imelo pred očmi, ko se je zglasilo pri častitem ženstvu po slovenskem ozemlju. Blage dame! stopite tudi vé mej zapuščene otročice, razvedrite tu i tam velo lice . . . pridobile bote s tem cerkvi, narodu i državi z deco vred tudi njih stariše — in dobri Bog Vas bode blagoslovil v Vaših rodbinah. (Dobro!)

Mislite si, čč. skupščinarji, zdaj pred seboj vso to vrsto zgoraj naštetih — skoro 1300 slovenskih otrok in pokličite sem Slovenca od koderkoli z našega ozemlja ter vprašajte: Ali se naj ta deca prepusti v vzgojo našim sosedom? Odgovoril vam bo vsak: O ne! Ostanajo naj v naročju svoje slovenske matere! (Da!) Gospoda, tu se ne gre za nikakošne politične agitacije, za nikakošno zdražbo mej sosedu, ki bivajo na naši zemlji: nego mi jim le kličemo: Spolnajte sedmo zapoved božjo gledé naših otrok, kakor jo spolnujemo mi gledé vaših! (Viharno odobravanje po vsej sobani.) (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. avgusta.

(Upravništvo) našega lista se je danes preselilo v hišo „Katol. tiskovnega društva“, Vodnikove ulice št. 2. Vredništvo ostane v prejšnjih prostorih.

(Prvi slovenski katoliški shod.) Milostni knezoškof lavantinski prečastni gosp. dr. Mihael Napotnik so v preprijaznem pismu z dne 21. avg. izvolili paznaniti glavnemu osnovalnemu odboru za I. slov. kat. shod, da pridejo na katoliški shod v Ljubljano ter da bodo tudi v spodbudo in veselje zbranim katoličanom spregovorili besedo. Svoje pismo završijo premilostni višji pastir s prelepimi besedami: „Boga ne bodem nehal prositi pomoči, naj bi se obravnave nameravancga shoda vršile v čast božjo, v povišanje sv. cerkve, na srečo in korist slovenskega naroda, v sporazumljenje in pomirjenje vseh dobro- in trezno-mislečih mož, vsem vdeležencem v časen in večni dobiček“. — Radostni javljamo to vest, ker smo prepričani, da bo jednako, kakor nas, vzradostila tudi naše čitatelje, vzlasti vdeležence katoliškega shoda.

(Deželni zbori.) Doslej se je sploh govorilo, da se deželni zbori anidejo v sredi ali koncem novembra in bodo zborovali do Božiča. Liberalni krogi bi radi videli, ko bi se zborovanja deželnih zborov odložilo na drugo leto, ker bi radi mej tem časom v državnem zboru dosegli namen svojih atrankarskih kooziacij. To svojo zahtevo utemeljujejo s tem, da mora državni zbor o pravem času rešiti državni proračun, deželni zbori pa lahko počakajo s svojimi obravnavami. „Vaterland“ pa je v imenu konservativne stranke objavil ultimatum do vlade, naj skliče deželne zборе, ker nemamo le državne ustave, temveč tudi deželno, in se le oni more imenovati ustavoverca, kdor obe v jednaki meri spoštuje. Dne 19. t. m. je

bil ministerski svet, v katerem je bilo gotovo tudi to vprašanje na vrsti. Včerajšnja „Neue Fr. Pr.“ že trdi, da se deželni zbori snidejo v prvi polovici septembra in da dotični cesarski patent izide v kratkem.

(Osebnosti.) V nedeljo zvečer se je pripeljal v Senožeče nadvojvoda Rainer, nadzorovat tamošnjo brambovsko brigado; nastanil se je v hiši g. župana pl. Garzarolli-ja. Poklonili so se mu brigadir gen. major Parmann, c. kr. glavar markiz Gozani, okr. sodnik Kobal, župnik Okorn in župan. — Mozirska občina je izvolila častnim občanom mil. prelata in stolnega dekana v Mariboru, Ig. Orožna. — Izredni profesor na dunajskem vseučilišču dr. Karol baron Rokitsky je imenovan rednim profesorjem porodničarstva na graškem vseučilišču. — Namestniški tajnik baron Braun je imenovan okr. glavarjem, okr. komisar dr. Herzog namestniškim tajnikom in ministerjalni koncipist dr. Treschl namestniškim svetovalcem na Štajerskem. — Okr. komisar baron Apfalter je prideljen okr. glavarstvu v Mariboru, konceptni praktikant Gustav Geiske okr. glavarstvu v Slov. Gradcu. — Poročil se je g. Teodor Josin, učitelj v Postojini, z gospico Emilijo Berger.

(V bogoslovno semenišče ljubljansko) so doslej sprejeti: 1. Gnidovec Ivan iz Ajdovice, 2. Jerše J. iz Šmartna, 3. Prelesnik Matija iz Dobropolja, 4. Novak Josip iz Podzemlja, 5. Preželj Luka iz Bohinjske Bistrice, 6. Koprivec Peter iz Škofje Loke, 7. Jare Alojzij iz Ajdovice, 8. Benedičič Jakob iz Škofje Loke, 9. Erker Josip iz Stare Cerkve (Mitterdorf) pri Kočevju, 10. Tič Lovrenc iz Moravč, 11. Mihelčič Ivan iz Semiča, 12. Kejžar Ivan iz Sorice, 13. Švigelj Josip iz Borovnice, 14. Sirnik Ivan iz St. Vida, 15. Pléšic Anton od sv. Katarine.

(Novi zvonovi na Črešnjicah.) V imenovani gorati fari novocerkevške dekanije omislili so si farani pod vodstvom svojega mnogoletnega župnika veleč. gosp. Alojzija Kosa par lepih, novih zvonov. Denar za-nje zložila je večinoma rodbina spoštovanega kmeta Jerneja Pristovnika, ki je darovala v ta namen do 1200 gld. Vžil je nova zvonova znani mojster Al. Samassa v Ljubljani. V nedeljo dne 21. t. m. potegnili so ju prav slovesno v line, kjer se z dvema starima zvonoma lepo stekajo v krepek f-dur akord. Veliko disonanco med presrečnimi farani je provzročilo naznanilo shodnega pridigarja preč. gosp. dekana Gajšeka z Dobrne, da novi zvonovi bodo kmalu zapeli slovo preskrbnemu gospodu župniku češnjiškemu. Že angeljsko nedeljo (4. sept. t. l.) preselijo se župnik Kos na legotnejšo faro sv. Martina v Rožni dolini pri Celju. Letošnjo spomlad so bili svoji dosedanji fari preskrbeli duhovno veselje sv. misijona. Tako so si zagotovili trajen spomin pri svojih udanih Črešnjicanih. P.—e.

(„Argo.“) Te dni je izšla 2. številka tega za zgodovinarje in starinoslovce zanimivega lista, ki ga vrejuje in piše muzealni kustos g. Alfons Müller v Ljubljani. Večji sestavki so „Das Gradišče von St. Mihael bei Hrenovic“, „Römische Funde in Laibach“, „Die Kirche in Šiška bei Laibach“, „Ein Panorama aus dem oberkrainer Alpen von 1701“ itd. Na posebni litografovani podobi pisatelj s podobami pojasnjuje razne predmete.

(Zamenjajte stari srebrni denar!) Ker imajo ljudje za skrajne sile še skrite v predalčkih kake plesnive petice in trdnjake, opozarjamo še enkrat

na naredbo finančnega ministerstva, po kateri z 31. decembrom 1892 pridejo iz prometa vse vrste starega srebrnega denarja, ki se morejo torej le še do konca leta zamenjati pri vseh c. kr. blagajnicah in uradih, in sicer: 1. dvagoldinarski tolar ali „scudo“ po 2 gld. 10 kr.; 2. enogoldinarski tolar po 1 gld. 5 kr.; 3. $\frac{1}{3}$ gld. ali „evancigarica“ novejšega kova in „lira austriaca“ po 35 kr.; 4. $\frac{1}{3}$ gld. ali „evancigarica“ starejšega kova po 34 kr.; 5. $\frac{1}{6}$ gld. ali stara desetica po 17 kr.; 6. $\frac{1}{12}$ gld. ali stari groš po 8 $\frac{1}{2}$ kr.; 7. $\frac{1}{20}$ gld. po 5 kr.; 8. veliki križavec po 2 gld. 30 kr.; 9. mali križavec po 1 gld. 12 kr.; 10. $\frac{1}{4}$ kronski tolar po 55 kr.

(Duhovniške vesti iz celovške škofije.) Č. g. Fr. Šneider, župnik pri Sv. Rupertu ob Beljaku je dobil župnijo Trebnje ob Beljaku. — Č. gosp. župnik Jan. Sirnik v Dvoru in Jos. Fric, kanonik v Gospisveti, menjata svoji mesti. — Premješčen je č. g. Fr. Virnik, podvodja v dij. sem. „Marijanišču“ za provizorja v Brežah na Zg. Koroskem. Na njegovo mesto pride č. g. F. Streiner, kapelan pri Sv. Hemi. — V dijaško semenišče „Marijanišče“ je na novo vsprejetih 43 dijakov-gimnazijcev; med njimi le osem Slovencev.

(Promenadni koncert.) Danes popoldne ob 6. uri svira vojaška gobba v Tivoliju.

Telegrami.

Dunaj, 23. avgusta. „Fremdenblatt“ omenja, da je cesar ukazal ustaviti iz zdravstvenih ozirih gledé na kolero v Rusiji manevre v Galiciji, če tudi je zdravstveno stanje v tej deželi povoljno. Pokazala se je zopet od narodov občudovana velikodušnost vladarjeva, ki je vojakom odpustil napore, programa svojega potovanja v Galicijo pa ni premenil, da ne vara veselega pričakovanja prebivalstva.

Trst, 22. avgusta. Vročina je še vedno neznosna. Včeraj je bilo v senci 37° C.

Lvov, 22. Kornij poveljnik je zaradi vročine odpovedal tudi divizijske vaje.

Pariz, 22. avgusta. Listi poročajo: V pariških licejih bode ruščina vpeljana kot učni predmet.

Rouen, 23. avgusta. V kaznilnici sta umrla dva kaznjenca za kolero.

Peterburg, 22. avgusta. V lublinski guberniji na Poljskem se je prikazala kolera.

Tuji.

21. avgusta.

Pri **Maliču**: Vogel, König, trgovec; Lederman, Plaschker, Rankl, potovalec, z Dunaja. — Caris, zasebnica, iz Gorice. — Kern, trgovec; dr. Pestot s sinom; Ravaini, lekar, s sinom; pl. Santi, merosodni višji nadzornik, z rodbino, iz Trsta. — Grahor, urar, s soprogo, iz Celovca. — Nossan, okrajni sodnik, in Dolenc, zasebnik, iz Vipave. — Pollak, trgovec, iz Celovca. — Saebis, trgovec, iz Zagreba. — Bauman Lujza in Teresija, zasebnici, iz Gorice. — Urbančič, zasebnik, s soprogo, iz Polhovca Gradca. — Kunewalder, zasebnik, iz Budimpešte. — Josip in Hermina Schneider; Ervin Schneider, dijak, iz Karlova. — Mach, dijak, iz Kočevja. — Wawraitsch s Štajerskega. — Pramek iz Prage. — Padar iz Gradca. — Ambuš, profesorjeva vdova, z otroci, iz Bistrice. — Skofč, sod. pristav, in Weiss, blagajnik, iz Vel. Lašič. — Srb, zasebnik, iz Kočevja. — Gochman, trgovec, iz Tešina. — Sica, zasebnik, iz Rima.

Pri **Stonu**: Koželj; Kreibitz, profesor, z materjo in sestro; Schmidt, trgovec; Ripper potovalec, z Dunaja. — Arnold, stavbeni risar; Kristan, urednik, iz Zagreba. — Bazafura, okr. sodnik, iz Kömna. — Baron Minotillo iz Pulja. — Devetak iz Kobarida. — Körösi, trgovec, iz Gradca. — Bruschweiler, ravnatelj, iz Izle. — pl. Terbukovič, majorjeva soproga, iz Male Loke.

Pri **avstrijskem caru**: Schapla in Ropič iz Sturije. Ravasini s hčerjo in nečakinjo. — Kuralt z rodbino s Krškega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Küas s soprogo iz Šmarja. — Rizzi s soprogo iz Florencia. — Dejak, potovalec, iz Trsta. — Todermeja, trgovec, iz Ptuja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkoma v mm	toploma po Celsiusu			
7. u. jut.	736.9	20.4	sl. jzap.	jasno	
22. u. pop.	735.2	30.1	sl. svzh.		0.00
9. u. zveč.	734.9	22.3	"	del. oblak.	

Srednja temperatura 24.3°, za 5.9° nad normalom.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije in zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(12) 62 **zobozdravnik** (7)
pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Kovertes firmo
priporočam
Katoliška Tiskarna
po nižji ceni.

POVESTI

ANDREJ KALAN

izšel je ravnokar ter se dobiva komad po 20 kr., po pošti 23 kr. v „Katol. Bukvarni“ in „Katol. Tiskarni“ v Ljubljani.

Tudi II. zvezek je še v zalogi.

Dunajska borza.

Dne 23. avgusta

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „ 10 „
Zlata renta 4%, davka prosta	113 „ 95 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 45 „
Akoije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1000 „
Kreditne akoije, 180 gld.	315 „ 75 „
London, 10 funtov strl.	118 „ 60 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 49 „
Cesarski cekini	5 „ 67 „
Nemških mark 100	58 „ 57 1/2 „

Dne 22. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	111 gld. 70 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 40 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	150 „ 75 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	134 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 15 „
Zastavna pisma	100 „ 15 „
Kreditne srečke „100 gld.“	192 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gld.	63 „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 70 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 „ 25 „
Salmove srečke, 40 gld.	62 „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	60 „
Akoije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	353 „
Akoije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2830	— „
Akoije južne železnice, 200 gld. sr.	102 „ 75 „
Papirni rubelj	1 „ 21 1/2 „
Laških lir 100	— „

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju,
I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4 1/2% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

150.000 goldinarjev

dobi se z jedno

kreditno promeso

za 4 1/2% gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje dne 1. septembra!